

คู่มือประชาชนเพื่อป้องกัน

โรคไข้เลือดออก

โดย

สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลลำคองหงษ์

อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

โทร 044 756380

ยุ่งลายแมลงร้ายตักตำบรพพ์ษ่มามุญยใต้

การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก กำลังเป็นปัญหาใหญ่สร้างความหวาดกลัวให้กับผู้คนทุกเพศทุกวัย ขณะนี้พบว่ามีการระบาดอยู่ทั่วไปแทบทุกจังหวัด รองลงมาคือ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคอีสาน จนเกิดความเป็นห่วงกันว่าหากยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ อาจทำให้ผู้ป่วยไข้เลือดออกสูงสุดในรอบปีที่ผ่านมา

การแพร่พันธุ์ของยุ่งลาย

ยุ่งลายเป็นยุงที่ไม่ชอบแสงแดดและลมแรง ดังนั้นจึงมักบินไปไม่เกิน 50 - 80 เมตร นอกจากนี้ยังพบว่ามันยุ่งลายชุกชุมในฤดูฝน เพราะมีอุณหภูมิและความชื้นเหมาะสมแก่การแพร่พันธุ์ ส่วนในฤดูอื่น ๆ พบความชุกชุมของยุ่งลายลดลงเล็กน้อย

วงจรการเกิดไข้เลือดออก

● แหล่งที่อยู่ของยุ่งลาย

โดยทั่วไป ยุงลายจะอาศัยและวางไข่ในแหล่งน้ำที่ใสและนิ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นภาชนะเก็บกักน้ำในบ้านมากว่าแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

อาการผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก

ผู้ป่วยไข้เลือดออกจะมีไข้สูงลอยประมาณ 2-7 วัน ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ส่วนใหญ่จะมีอาการหน้าแดงมีจุดแดงๆ หรือจุดเลือดออกเล็กๆ ที่แขน ขา รักแร้ และตามลำตัวบางรายมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น ผู้ป่วยมีภาวะช็อกถ้าไม่ได้รับการรักษาอาจเสียชีวิตภายใน 12-24 ชั่วโมง

การดูแลรักษาเมื่อเป็นไข้เลือดออก

โดยทั่วไปจะรักษาตามอาการและความรุนแรง ถ้าอาการไม่รุนแรงจะหายได้เอง โดยไม่ต้องใช้ยารักษา ในรายที่มีอาการรุนแรงให้รักษาตามอาการ ดังนี้

- ▶ ถ้าผู้ป่วยมีไข้สูง ควรใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวเพื่อลดไข้ และป้องกันอาการชักจากไข้สูง
- ▶ หากจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ ควรใช้ยาพาราเซตามอล ห้ามให้ยาแอสไพริน เพราะจะทำให้เส้นเลือดเปราะและแตกง่าย
- ▶ ถ้าผู้ป่วยมีอาการอ่อนเพลียหรือขาดน้ำ ให้ดื่มน้ำผลไม้หรือน้ำตาลกลีโคแลรเบอเย่ๆ
- ▶ ให้รับประทานอาหารอ่อนๆ ย่อยง่าย เช่น ข้าวต้ม โจ๊ก นม น้ำหวาน
- ▶ ติดตามอาการอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดอาการนำช็อก คือ บัสสาวะน้อยลง กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น รอบปากเขียว พร้อมๆ กับ ไข้ลดลง ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

การป้องกันโรคไข้เลือดออก

- ❖ หลีกเลี่ยงไม่ให้ยุงลายกัด โดยให้เด็กนอนกางมุ้ง ในเวลากลางวันหรือไม่เข้าไปอยู่ในที่มืดและอับชื้น
- ❖ ทำลายยุงตัวแก่ โดยการพ่นหมอกควันและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่
- ❖ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายโดย
 1. ปิดฝาภาชนะเก็บน้ำให้มิดชิด
 2. ใช้ปลอกก้นลูกน้ำ เช่น ปรลาหางนกยูงหรือปลากัดในภาชนะเก็บน้ำที่ปิดฝาไม่มิด
 3. ทำลายภาชนะที่ม่น้ำขังหรือไม่ใช้แล้ว
 4. ใช้ทรายอะเบท เกลือ น้ำส้มสายชู หรือผงซักฟอก ลงในจานรองตู้กับข้าวหรือภาชนะที่ม่น้ำขัง
 5. หมั่นตรวจดูลูกน้ำยุงลายในภาชนะที่ม่น้ำขัง ทั้งในและนอกบ้านทุก 7 วัน ถ้าพบให้ทำลายทันที

สาระน่ารู้

- ▶ สามารถรู้ว่าเป็นไข้เลือดออกตั้งแต่วันแรกหรือไม่
- ใน 1-2 วันแรกจะไม่สามารถแยกจากโรคอื่น ๆ ได้ จำเป็นต้องนัดมาตรวจร่างกายและอาศัยการตรวจเลือดค่ะ
- ▶ จะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นไข้เลือดออก
- ผู้ป่วยจะมีไข้สูงลอย ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว มีอาการหน้าแดง มีจุดแดงๆ หรือจุดเลือดออกเล็กๆ ตามแขนขา รักแร้ และลำตัว
- ▶ หากโรคแขนแล้วมีจุดเลือดจะเป็นไข้เลือดออกทุกรายหรือไม่
- ในจริงทุกราย มีเชื้อโรคมายกยที่ทำให้เกิดจุดเลือดออกแบบไข้เลือดออกได้เช่นกัน
- ▶ เมื่อทราบว่าเป็นไข้เลือดออกแล้วต้องดูแลอย่างไร
- รักษาตามอาการ เช่น ถ้ามีไข้สูงควรให้รับประทานยาพาราเซตามอล เช็ดตัวบ่อยๆ ด้วยน้ำอุ่น ให้รับประทานอาหารอ่อนๆ และเผื่อติดตามอาการนำก่อนช็อก เพื่อช่วยเหลือได้ทันเวลา